

Teoria de les relacions laborals

2014/2015

Codi: 100481

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Antonio Martín Artilés

Correu electrònic: Antonio.Martin@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha cap requeriment previ

Objectius

- Proporcionar una visió general de la teoria sociològica sobre el conflicte, el consens i la negociació.
- Estudiar el procés d'institucionalització del conflicte
- Estudiar les relacions entre les institucions socials i el mercat de treball
- Estudiar el paper dels actors socials: sindicats, empresaris i Estat a les relacions laborals.
- Estudiar les funcions de l'Estat del Benestar.
- Estudiar les transformacions dels Sistemes de Relacions Laborals.

Competències

- Assessorar organitzacions sindicals i empresarials i els seus afiliats.
- Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista global (geogràfic, històric, econòmic, ecològic, sociopolític o cultural).
- Demostrar que es comprèn la relació entre processos socials i dinàmica de les relacions laborals.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Identificar les bases de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Comparar els sistemes laborals a Espanya amb els de la resta de països.
2. Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb els agents socials de les relacions laborals.

3. Definir els conceptes bàsics de les relacions entre la societat i l'empresa.
4. Definir els sistemes de relacions laborals.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Distingir el vell corporativisme i el nou.
7. Distingir els objectius de les institucions nacionals i internacionals i els seus codis ètics.
8. Donar exemples de la posició dels agents socials en les relacions laborals.
9. Entendre els problemes derivats del conflicte en les relacions laborals.
10. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
11. Interpretar el debat dels agents socials i les seves iniciatives: socials, governamentals i empresarials.
12. Reconèixer els grups de pressió i l'acció col·lectiva.
13. Redactar i formalitzar informes i escrits.
14. Treballar de manera autònoma.
15. Treballar en equip.
16. Trobar el consens en les relacions laborals.

Continguts

TEMA I. Introducció

1.1. El concepte de relacions laborals.

1.1. Definicions i dimensions.

1.2.1. Perspectiva històrica.

TEMA II. Teoria de les relacions laborals

2.1. El sorgiment dels estudis de les relacions laborals

2.1.1. L'escola d'Oxford: Sociologia jurídica.

2.1.2. L'institucionalisme de l'Escola de Wisconsin

2.1.3. L'Escola de Relacions Humanes.

2.2. Consolidació dels estudis de les relacions laborals.

2.2.1. La teoria de Sistemes de Relacions Laborals.

2.2.2. La revisió neo-marxista.

2.2.3. Les teories del conflicte i el consens a les relacions laborals.

2.3. Teorías actuales de las relaciones laborales.

2.3.1. Teorías del neocorporatismo y relaciones laborales.

2.3.2. Sistema micro-político.

TEMA III. Actors Socials: Sindicats, Empresaris i Estat.

3.1. El sindicalisme i les seves varietats.

3.1.1. Representació i representativitat dels sindicats

3.2. Las associacions empresarials

3.2.1. L'origen de les associacions empresarials.

3.2.2. Tipus d'acció empresarial

3.3.L'Estat en les relacions laborals.

3.3.1. L'Estat como legitimador del sistema de relacions laborals.

3.3.2. Les funcions d'integració de l'Estat. Les funcions redistributives de l'Estat del Benestar.

3.3.3. Models de neocorporatisme i Estat del Benestar.

3.3.4. Variestats de capitalisme i models de relacions laborals: una perspectiva comparada.

IV. LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA.

4.1. Definició i perspectiva comparada.

4.2. La negociació col·lectiva a Espanya.

4.3. La reforma de la negociació col·lectiva: debat centralització versus descentralització.

TEMA V. Tendències i conclusions.

Metodologia

La metodologia d'aquest curs es activa i participativa. La classe magistral tradicional estarà combinada amb presentacions en classe dels estudiants. D'altra banda els estudiants també realitzaran un treball de curs en grup: el treball en grup pretèn desenvolupar habilitats col·lectives que son valorades al món professional i de l'empresa. Així mateix, i han programades proves individuals per avaluar el treball de lectures del curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
CLASSE INTERACTIVA: LECCIÓ MAGISTRAL I PARTICIPACIÓ	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16
TUTORITZACIÓ ACTIVA TREBALL DE GRUP	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16

Avaluació

EVALUACION.

Opción A. Evaluación continua

1. Presentación lecturas en clase y discusión: 10% nota

2. Seminario: Análisis y discusión de lectura: 30% nota

3. Examen individual: 60% nota. Es condición necesaria aprobar el examen para poder sumar en la nota final las dos pruebas precedentes

Opción B.

Examen final directo.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
ASSAIG DE CURS: LECTURES	30%	27,5	1,1	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16
EXAMEN: ES NECESARIO SUPERAR EL EXAMEN PARA OBTENER LA CALIFICACION FINAL	60%	67,5	2,7	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16
PRESENTACIÓ LECTURES BREUS	10%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

BIBLIOGRAFÍA BASICA.

Köhler, Holm-Detlev; Martín Artiles, A. (2009). Manual de sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Madrid: Delta Publicaciones, tercera Edición (<http://www.deltapublicaciones.com>)

LIBROS LECTURA SEMINARIO.

1. BAYLOS, ANTONIO (2012). ¿ Para qué sirve un sindicato?. Madrid: Ediciones La Catarata
2. FERNÁNDEZ STEINKÓ, ARMANDO (2002). Experiencias de participación en Economía y Emoresa. Madrid: Siglo XXI
3. JUDT, TONY (2011). Algo va mal. Madrid. Alianza Editorial.
4. LINHART, DANIELE (2013). Trabajar sin los otros. Valencia. Publicacions de la Universitat de València.
5. LUQUE, DAVID (2013). Las huelgas en España. Valencia: Germanía.
6. MEDA, DOMINIQUE (2000). El trabajo: un valor en extinción. Barcelona: Gedisa
7. TRENTIN, BRUNO (2012). La ciudad del trabajo. Madrid: Fundación 1º de Mayo
8. STANDING, GUY (2012). El precariado. Barcelona: Paidós presa. Madrid: Siglo XXI.

OTROS MANUALES.

Martín Artiles, A. (2002a). "Teoría clásica de las relaciones laborales." [En Blanch, Gala; Espuny; Martín Artiles : Teoría de las relaciones laborales I. Barcelona: Edita Universitat Oberta de Catalunya.] Edición en català y castellano en http://www.editorialuoc.com/index.yisi?lang=sp&_ext=1100

Martín Artiles, A. (2002b). "Actores y modelos de relaciones laborales." [En Blanch ; Gala; Espuny; Martín Artiles: Teoría de las relaciones laborales II. Barcelona: Edita Universitat Oberta de Catalunya.]. Edición en català y castellano, http://www.editorialuoc.com/index.yisi?lang=sp&_ext=1100

Martín Artiles, A. (2011). "Sistemas de Relaciones Laborales y Modelo Social Europeo." Edita Universitat Oberta de Catalunya.]. Edición en català y castellano, http://www.editorialuoc.com/index.yisi?lang=sp&_ext=1100

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA.

- Ackers, P.; Wilkinson, A. (2003). *Understanding Work and Employment Relations*. Oxford University Press.
- Adelantado, José y otros (2000). *Cambios en el Estado del Bienestar*. Barcelona: Icaria.
- Barbash, J.; Barbash, K. (1989). *Theory and concepts in comparative Industrial Relations*. Columbia: University of South Carolina Press.
- Blynton, P.; Heery, E.; Turnbull, P. (2011). *Reassessing Employment Relations*, London: Sage.
- Blynton, P. et al. (2009). *The SAGE handbook of Industrial Relations*. London: SAGE..
- Coates, D. (2000). *Models of capitalism*. Oxford: Polity Press.
- Crouch, Colin (com. 1988). *Estado y economía en el capitalismo contemporáneo*. Madrid. MTAS.
- Crouch, Colin (1996): *Relazioni industriali nella historia politica europea*. Roma: Ediesse.
- Darlington, R. (2009). *What's the point of Industrial Relations*. Manchester: BUIRA.
- Dolan, S.; Schuler, R.S.; Valle, R. (1999). *La gestión de los recursos humanos*. Madrid: McGraw Hill.
- Dunlop, J.T. (1978). *Sistemas de relaciones industriales*. Barcelona: Peninsula Edwards, Paul (2003). *Industrial Relations: Theory and practices*. London: Blackwell Publishing.
- González Temprano, A. (2003). *La consolidación del Estado del Bienestar en España*. Madrid: CES.
- Hyman, Richard (1981). *Relaciones industriales. Una introducción marxista*. Madrid: Ediciones Blume
- Hyman, Richard (2001). *Understanding European Trade Unions*. London: Sage.
- Johnason, N. (1990). *El estado de bienestar en transición*. Madrid. MTAS.
- Kaufman, B. (2010). "The Theoretical Foundation of Industrial Relations and its implication ofr Labour Economics and Human Resource Management". *Industrial and Labour Relations Review*.
- Kaufman, B. (2004). *The global Evolution of Industrial Relations*. Geneve, ILO.
- Korczynski, M. ; Hodson, R.; Edwards, P. (2006). *Social Theory at work*. Oxford: Oxford Unviersity Press.
- Miguélez, F.; Prieto, C. (1999): *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI.
- Mishra, R. (1992). *El Estado de Bienestar en crisis*. Madrid: MTAS.
- Muñoz de Bustillo, R. (ed.2000). *El estado del Bienestar en el cambio de siglo*. Madrid: Alianza Editorial.
- Royo, Sebastian (2002). *A new century of corporatism?*. London: Praequer.
- Ritter, G. (1991). *El Estado Social, su origen y desarrollo en una comparación internacional*. Madrid. MTAS.
- Revistes de interés.
- Cuaderno de Relaciones Laborales. Universidad Complutense de Madrid.
- Sociología del Trabajo. Siglo XXI. Madrid.
- Transfer Review. European Trade Union Institute. Brussels.
- Observatorio Europeo de Relaciones Laborales. EIROnline, <http://www.eiro.eurofound.ie>